

PROFESOROWIE, WYKŁADOWCY I ZARZĄD WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO DIECEZJI ELBLĄSKIEJ (2023/2024)

W dniu 14 czerwca 2024 roku biskup elbląski dr Jacek Jezierski podał do publicznej wiadomości informację o przeniesieniu alumnów Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Elbląskiej do Olsztyna¹. Od początku roku akademickiego 2024/2025 mieszkają oni w gmachu warmińskiego Hosianum w Olsztynie i uczestniczą w formacji przygotowującej do kapłaństwa wraz z alumunami archidiecezji warmińskiej oraz klerykami seminarium księży werbistów (Pieniężno) i zakonu kanoników laterańskich (Gietrzwałd). Za formację intelektualną elbląskich kleryków odpowiadają wykładowcy Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a za formację duchową moderatorzy Hosianum². Opiekę nad grupą alumnów w Olsztynie bp Jezierski powierzył ks. mgr. lic. Karolowi Wadze (wice- rektorowi seminarium elbląskiego).

Należy przypomnieć, że Wyższe Seminarium Duchowne w Elblągu powstało w związku z reorganizacją struktur administracyjnych Kościoła w Polsce. Wynikała ona bezpośrednio z decyzji papieża Jana Pawła II (bulli *Totus Tuus Poloniae populus* z 25 marca 1992 r.) i wiązała się z utworzeniem diecezji elbląskiej³. Seminarium zostało erygowane przez pierwszego biskupa elbląskiego dr. Andrzeja Śliwińskiego w dniu 1 października 1992 roku⁴, a faktyczną działalność w Elblągu (gmach przy ul. Bożego Ciała 10) rozpoczęło 8 października 1993 roku⁵.

Podjęta przez bp. Jezierskiego decyzja o przeniesieniu alumnów z Elbląga do Olsztyna staje się okazją, by opublikować listę profesorów i wykładowców seminarium, którzy prowadzili zajęcia w roku akademickim 2023/2024. Wcześniej wykazy takie

¹ Bp J. Jezierski, *Zarządzenie w sprawie organizacji roku akademickiego 2024/25 w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Elbląskiej w Elblągu*, „Elbląskie Wiadomości Diecezjalne” 70(2024), s. 60.

² Tamże.

³ Jan Paweł II, Bulla *Totus Tuus Poloniae populus*, w: *Progrediamur oportet in spe. 20-lecie bulli Jana Pawła II „Totus Tuus Poloniae populus”*, Warszawa 2012, s. 88–101.

⁴ S. Ewertowski, *Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elbląskiej w Elblągu (1992–2002)*, „Studia Elbląskie” 5(2003), s. 132.

⁵ Tamże, s. 133.

przedstawili: ks. Stefan Ewertowski (za lata 1993–2002)⁶, ks. Grzegorz Puchalski (1992–2015)⁷ oraz bp Jacek Jezierski i ks. Piotr Towarek (1992–2017)⁸.

PROFESOROWIE I WYKŁADOWCY W ROKU 2024

- Ks. mgr lic. Jakub ALTMAN – język hebrajski, Stary Testament (ćwiczenia)
 Ks. dr Tomasz BIEDRZYCKI – katolicka nauka społeczna
 Ks. dr Zdzisław BIEG – prawo kanoniczne, prawo małżeńskie
 Ks. dr hab. Krzysztof BIELAWNY – dzieje duchowości
 Ks. dr Wojciech BOROWSKI – teologia dogmatyczna
 Ks. dr Janusz BRZOZOWSKI SVD – misjologia, historia Kościoła
 Ks. mgr lic. Marek CHODOR – teologia dogmatyczna (ćwiczenia)
 Ks. dr Arkadiusz DEKAŃSKI – metodyka nauczania religii, pedagogika specjalna, katecheza parafialna
 Mgr Janina DZIWNIEL-STĘPKA – fonetyka pastoralna
 Ks. dr hab. Stefan EWERTOWSKI, em. prof. UWM – wstęp do filozofii, teoria poznania, filozofia Boga, proseminarium, metodologia nauk (filozofia nauki)
 Ks. mgr lic. Łukasz GOLEC – liturgia i pobożność ludowa (II semestr 2023/2024)
 Ks. dr Zbigniew GROCHOWSKI – Pismo Święte NT
 O. prof. dr hab. Ryszard HAJDUK CSsR – homiletyka
 Ks. mgr lic. Kajetan JAKUBOWSKI – historia Kościoła (ćwiczenia)
 Ks. dr hab. Marek JODKOWSKI, prof. UWM – historia sztuki
 Ks. dr Krzysztof KAOKA – patrologia, język łaciński i grecki
 Ks. dr hab. Marek KARCZEWSKI, prof. UWM – Pismo Święte ST, teologia biblijna, historia i geografia biblijna, ekumenizm
 Ks. dr Andrzej KILANOWSKI – teologia dogmatyczna
 Ks. dr Mariusz KLIMKOWSKI – pedeutologia, animacja i organizowanie duszpa-sterstwa, katecheta w systemie oświaty
 Ks. dr Andrzej KLÓDKA – prawo kanoniczne, prawo karne i procesowe, praktyka sądowa
 Ks. dr Wojciech KOTOWICZ – filozofia przyrody
 Dr hab. Marta KOWALCZYK – dzieje duchowości
 Ks. dr hab. Józef KOŻUCHOWSKI – metafizyka, antropologia filozoficzna
 Ks. dr Dariusz KULECKI – teologia moralna
 Ks. dr Zbigniew KULESZ – psychologia: ogólna, rozwojowa, wychowania, pastoralna
 Mgr Dariusz LESZCZYŃSKI – język niemiecki (do 2020 r.)
 Ks. mgr Andrzej LIETZ – muzyka kościelna
 Ks. dr Waldemar MALISZEWSKI – historia Kościoła

⁶ Tamże, s. 131–143.

⁷ G. Puchalski, *Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elbląskiej (1992–2015)*, w: *Cor diocesis. 450 lat Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” (1565–2015)*, red. A. Kopiczko, P. Rabczyński, Olsztyn 2015, s. 635–653.

⁸ J. Jezierski, P. Towarek, *Profesorowie i wykładowcy Wyższego Seminarium Duchownego w Elblągu w latach 1992–2017*, w: *Srebrny jubileusz diecezji elbląskiej. Tradycja, struktury, ludzie*, Elbląg 2018, s. 321–345.

Ks. dr Sławomir MAŁKOWSKI – historia filozofii, etyka, religiologia
Ks. mgr lic. Piotr MOLENDĄ – psychologia ogólna, teologia pastoralna fundamentalna
Ks. mgr Stanisław MUCHA SDS – logika
Mgr Beata ORZECH – kwestie poprawności językowej
Ks. dr Mariusz OSTASZEWSKI – teologia pastoralna szczegółowa
Ks. dr Marek PIEDZIEWICZ – retoryka (do 2023 r.)
Ks. dr Mariusz PIETRZYKOWSKI – środki komunikowania społecznego
Ks. dr Marcin PINKIEWICZ – teologia duchowości, kierownictwo duchowe
Ks. mgr lic. Andrzej PIOTROWSKI – prawo kanoniczne i wyznaniowe, kancelaria
Ks. mgr lic. Dariusz PIÓROWSKI – homiletyka
Ks. dr Grzegorz PUCHALSKI – katechetyka, dydaktyka, pedagogika
Mgr Zbigniew RESSEL – wybrane zagadnienia prawa karnego (do 2020 r.)
Mgr Małgorzata RYSICKA – język niemiecki, translatorium
Bp dr Wojciech SKIBICKI – liturgika
Mgr Jarosław STRYJCZYK – technologie informacyjno-komunikacyjne
Ks. mgr lic. Piotr SZAFRAŃSKI – teologia pastoralna fundamentalna, wprowadzenie w chrześcijaństwo, posługa charytatywna Kościoła (do 2020 r.)
Mgr Magdalena SZCZYPIŃSKA – diagnoza i terapia pedagogiczna (do 2020 r.)
Ks. dr Arkadiusz ŚNIGIER – teologia moralna, teoria i praktyka spowiedzi
Ks. dr hab. Piotr TOWAREK – muzyka kościelna, liturgika, chór seminaryjny
Ks. mgr lic. Karol WAGA – teologia moralna
Ks. dr Jacek Maciej WOJTKOWSKI – konserwacja zabytków
Ks. prof. dr hab. Wojciech ZAWADZKI – historia Kościoła
Mgr Danuta ZDROJEWSKA – język angielski
Ks. dr hab. Marek ŻMUDZIŃSKI, prof. UWM – teologia fundamentalna, współczesna apologetyka chrześcijaństwa

ZARZĄD SEMINARIUM

Pierwszym rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Elblągu został ustanowiony ks. dr hab. Stefan Ewertowski prof. UWM (1993–2004). Następnie urząd ten piastowali: ks. dr Grzegorz Puchalski (2004–2016), ks. dr Sławomir Małkowski (2016–2020) oraz ks. dr hab. Marek Karczewski prof. UWM (2020–2024)⁹. Obecnie rektorem seminarium i osobą odpowiedzialną za budynki seminaryjne w Elblągu jest ks. dr Jakub Altman.

Urząd rektora wspierali w minionych latach wicerektorzy: ks. dr Wojciech Borowski (2000–2004), ks. dr Wojciech Skibicki (2004–2016), ks. mgr lic. Piotr Szafranski (2019–2020), ks. mgr lic. Karol Waga (2023–2024), a także prefekci: ks. dr Wojciech Borowski (1994–2000), ks. dr Waldemar Maliszewski (2008–2014), ks. mgr lic. Ro-

⁹ Por. J. Jezierski, P. Towarek, *Profesorowie i wykładowcy*, s. 334.

man Thiel (2014–2016), ks. dr Krzysztof Kaoka (2015–2017), ks. mgr lic. Piotr Szafranski (2017–2019), ks. Karol Waga (2021–2023)¹⁰.

Za formację duchową odpowiedzialni byli ojcowie duchowni: ks. dr Kazimierz Pączkowski (1993–2004), ks. dr Arkadiusz Śnigier (1999–2005), ks. mgr lic. Ryszard Półtorak (2005–2015), ks. mgr lic. Jarosław Kielb (2009–2014), ks. dr Marcin Pinkiewicz (2015–2024), ks. dr hab. Krzysztof Bielawny (2019–2024).

Urząd dyrektora administracyjnego seminarium sprawowali: ks. mgr Zbigniew Ciapała (1993), ks. Adam Śniechowski (1993–1994), ks. Stanisław Błaszczkowski (1994–1997), ks. mgr lic. Dariusz Juszcak (1998–2005), ks. dr Andrzej Kłódka (2005–2007), ks. mgr lic. Roman Thiel (2007–2016), ks. mgr Jerzy Cholewiński (2016–2021), ks. mgr lic. Adam Insadowski (2021–)¹¹. Na stanowisku księgowej pracowały panie: Hildegarda Komorowska (1993–2016), Małgorzata Ressel (2016–2024).

Za bibliotekę seminaryjną odpowiedzialni pozostają: ks. dr Marcin Pinkiewicz (dyrektor), Karolina Domowska (bibliotekarz), mgr Marcin Góralski (bibliotekarz)¹².

ZAKOŃCZENIE

Wyższe Seminarium Duchowne w Elblągu jako instytucja zajmowało w minionym trzydziestoleciu (1993–2024) ważne miejsce na edukacyjnej i kulturowej mapie miasta. Było organizatorem uroczystych inauguracyj roku akademickiego, naukowych sympozjów¹³, zebrań, konferencji (m.in. czternastu edycji Międzyuczelnianej Konferencji Naukowej „Inspiracje Jana Pawła II dla współczesności”¹⁴ czy też konferencji poświęconych historii Prus Królewskich¹⁵), a także koncertów, konkursów, festiwali oraz spotkań grup i wspólnot¹⁶. Alumni seminarium włączali się aktywnie w życie działających przy elbląskich parafiach ruchów (m.in. Wiara i Światło, Ruch Światło-Życie, Odnowa w Duchu Świętym Neokatechumenat). Odbywali też praktyki w szkołach oraz szpitalach elbląskich, odwiedzali chorych w ich domach. Seminarium jako instytucja oraz wspólnota ludzi istnieje nadal, choć jej studenci (12 alumnów) nie mieszkają i nie studiują w Elblągu, ale w Olsztynie. Grono profesorów i wykła-

¹⁰ *Informator diecezji elbląskiej 2022*, red. P. Towarek, A. Piotrowski, K. Pączkowski, Elbląg 2022, s. 31.

¹¹ Por. J. Jezierski, P. Towarek, *Profesorowie i wykładowcy*, s. 345.

¹² *Informator diecezji elbląskiej 2022*, s. 33.

¹³ M. Ostaszewski, *Sprawozdanie z 7. Międzynarodowego Sympozjum Familiologicznego w Elblągu*, „Studia Elbląskie” 24(2023), s. 483-484.

¹⁴ P. Towarek, *Międzyuczelniana Konferencja Naukowa „Inspiracje Jana Pawła II dla współczesności” (Elbląg, 6 czerwca 2019)*, „Studia Elbląskie” 20(2019), s. 565.

¹⁵ Organizatorem i *spiritus movens* konferencji jest od 2017 r. ks. prof. dr hab. Wojciech Zawadzki (Instytut Nauk Historycznych UKSW w Warszawie), zob. P. Towarek, *Konferencja naukowa „Chorzy i cierpiący w Prusach Królewskich” (I XII 2023, Elbląg)*, „Elbląskie Wiadomości Diecezjalne” 69(2023), s. 114-115.

¹⁶ P. Towarek, *Dzień wspólnoty diakonii diecezjalnych Ruchu Światło-Życie (Elbląg, 24 XI 2018)*, „Elbląskie Wiadomości Diecezjalne” 59(2018), s. 114-115.

dowców seminarium stało się w 2016 roku załącznikiem działającego do dziś w Elblągu oddziału Polskiego Towarzystwa Teologicznego, o co zabiegał bp Jacek Jezierski¹⁷.

Ks. dr hab. Piotr Towarek
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5809-5060>

¹⁷ Zob. *Polskie Towarzystwo Teologiczne Oddział Elbląg*, w: *Diecezja Elbląska* [on-line], <https://www.diecezja.elblag.pl/institucje/nowa-strona-3/> (dostęp: 14.10.2024).